

domekako kontuak

Mikel Aramendi

Denak prest abiaburuetan

Hauteskundeetara deitu ondorengo lehen aste zirrargarriaren ondoren, mugimendu politiko bizkorrez beteta etorri da bigarrena, xakeko hasiera-defentsa kodifikatu horien gisan... baina bakoitzak bere taulan, aurkaririk gabe jokatzuz. Oraingoz. Mila bider hausnartutako hipotesia bete ondorengo lehen mugimenduak dira, eta oraingoz ez dago ustekaberik. Baina mugimendu hauek egiteko erak ere esanguratsuak dira.

Adibidez, Mayor Orejak Barne Ministerioa utzi beharraren ondoriozko gobernu-krisia nahiko modu bitxian kudeatu du Aznarrek, bere ohiko isilkeriaz gaindi. CISen azken inkestak aditzera ematen duen moduan PPko gobernuarentzat «atertzen ari duela» uste duelako, beharbada, minimoaren irizpidearekin jokatu du: ahalik eta aldakuntza gutxien eta ahalik eta txikienak. Betiere malgutasuna bere nortasunaren bertuterik handiena ez bada izan, ematen du Aznarrek gero eta beldur gehiago diola PPko goiesferetan duen oreka dantztatzeari.

Popularren lehendakariaga Oreja izatea ezinbestekoa zen (urte hauetako etendura-estrategia guztiz antzututa utzi nahi ez bazen behintzat), baina Ministeriotik joan denak alde egiteko bezainbeste gogo zuen sartu denak bertaratzeko. Baina Moncloako jainko txikiak ez die aukerarik eman. UArekiko hitzarmena ere nahitaezkoa zen, eta popularrek ordaindu dutenak salatzen du premiaren garrantzia. Edonola ere, Oreja Bizkaiko zerrendetan ipintzea, popularren estra-

J. J. GUILLEN / EFE

Jose Maria Aznar (ezkerrean) eta Mariano Raxoi (eskuinean), hizketan.

tegen hutsegite taktiko nabaria dirudi, irabazirik gabe galera-iturri izan daiteke-elako.

EAJ eta EAren arteko itunak ere, politikoki ezinbestekoa izanik, badu zer esanik xehetasunetan. Ahulezia adierazten duela esan du Orejak, berak UArekin hitzeman duena epaitzeko erabili beharretako irizpideak oso bestelakoak balira bezala. Lehendakariak datorren larunbaterako egin duen deialdia instituzio legez arbuigarria gerta daiteke, baina Alderdia eta bere esparrua suspertzeko prozesuan ulertu behar dira, eta kritikek, polarizazioa eragiten duten adinean, kalte

baino mesede gehiago egiten diote Ibarretxeri. Gorabehera programatikoei zor zaiena batere ukatu gabe, Jaurilaritzakide izan direnek hitzartu duten koalizioak funtsezko arazo bakarra du: emaitzena. Udal hauteskundeetan gertatu zen bezala, bozak aritmetikoki batzera heltzen ez badira, galtzailearen sokan kati-gatuta aurkituko dira, bakoitza bere etxean; emaitzek, ordea, elkartasun hau sarituko balute, auzia nahiko argi egongo litzateke: luzaz bozkatu denaren aurka agintzea zaila ez ezik ezinezkoa da. Horatik aurrera, buruhaustea besteena litzateke.

Ministerioko 'euskaldunak'

Barne ministerioaren gailurrean gertatzen den *euskaldun* bakarrarekin (jaio ez ezik bizi ere M. Oreja baino gehiago bizi izan da Euskal Herrian, ez pentsa) izan du Raxoik bere lehen buruhaustea. Cotino eta Valdivielso-ren jarraipena onartuz, beste goikargudunak bereetakoak ipini nahi zituen ministro berriak. Baina *euskaldun* isilaren kasuan ezetz esan diote goi-goitik. Ez da bada izango duen langile famagatik...

Sozialistena, dudarik gabe, lehenik eta behin. Madrilgo gobernu galdutenez geroztik inkestekin gertatzen ari zaiena ahantzita agian, PPren eta sozialisten gorakada simultaneoaz zilegi dela EAEn pentsatu nahi du egun partiduen kontrola duen taldeak, disidenteak inhibizioan eta «biharamunean ikusiko dugu» jarrreran gotortzen ari diren bitartean. Kalkulu horiek zuzenak balira, Orejarekin erdi-banako tratuetan sartzea zilegi litzateke, baina inor gutxik onartzen du desafio hori.

Ezker abertzalearena, haatik, ez da samurragoa: barne irakinaldiari hauteskunde aurretik ala ondoren erantzun du aukeran.

begi zeharka

Harkaitz Cano

JAIME MAYOR OREJA

Hannibal

Alukeria galanta egin dio Aznarrek Espainiako Erreinuaren oinordeztarako hautagai diren apokalipsiaren lau zaldunetatik at utzita. Gauzak garbi: Mayor Orejak Espainiako presidente izan nahi zuen eta ez Bronxeko lehendakari. Detaile itsusia izan da, Jose Mari. Horrelakorik... Faborez! Zinegotzi zenean ere apenas jartzen zuen oina Donostian. Euskal Herria txiki gertatzen zaio espainiar egunkarietako editorialek juglare-poesia eta soneto epikoekien hartu duten Gulliver handiari. Bere balizko ausardia, Mio Ciden garaitik oroitzen ez diren hitz hanpatuekin gorapatua izan da. «Bada garaia lehendakari guapo bat izan dezagun, Sandokan ekarri izan didazu

beti gogora» bota zion telebista programa batean elkarrizketatzen ari zirela ikusentzule *espontaneo* batek. «Hori lehen izango zen, bizarra zuritu aurretik» izan zen Mayor zuriaren erantzuna. Niri oster, beti gogora ekarri izan didana Hannibal izan da. Ez elefanteena, Hannibal Lecter baizik. Dena kontrolpean daukala uste duenaren hizkera pausatuegia, axedrezera ere urrutiko gailuarekin jolasten duen estrategia marmolean establezitua. Intolerantzia eta malgutasun eza pazientziaz eta irmotasunez mozorrotzen dituen aristokrata. Bere ordezkari Barne Ministerioa hartu duen Raxoik, Mayor Oreja

lehendakari izan arte itxaron eta hark ezarritako ildoan arabera zuzenduko omen du indarkeriaren aurkako borroka. Mamut azala behar da gero hori esateko. Horri baino gutxiagori esaten genion gure garaian zuzenbide fakultatean prebarkazioa.

Mayor Orejaren meritu ugarien artean, ministrorik baloratuena izatea da bat. Herrialde *normaletan*, Barne ministroa egurra banatzen duen kani-bal malmutza izaten da, baina ez da Hannibalen kasua. Mayor Orejaren beste merituren bat aipatzekotan, Euskal Herriko horma gehienetan bere tinpanoen disfuntzioari buruzko diagnostiko atzeraezina idatzita egoitearena apunta dezake curriculumean. Zenbait jenderi hitz egitea, paretari hitz egitea bezala baita.

Eta aurrez barkamena eskatzen diet paretei: otoi, ez zen nire asmoa hain gremio duina eta erabilgarria iraintzea.